

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

i samme retning, bl. a. indenfor radiobranchen. En detaljeret talmæssig belysning heraf foreligger imidlertid endnu ikke, men kan forhåbentlig fremskaffes til udvalgsbehandlingen.

Endelig spurgte det ærede medlem, om det ikke ville være rigtigt, om loven udtrykkeligt forbød de private voldgiftsretter, der findes i en række aftaler og sammenslutninger, eller om loven dog ikke i det mindste burde sikre, at disses ofte vidtrækkende afgørelser kom under offentlig kontrol. Jeg tror, det er nyttigt, at dette spørgsmål er blevet fremdraget, for her er utvivlsomt et punkt, som bør underkastes nøje undersøgelse under den kommende udvalgsbehandling. Dette spørgsmål hører til dem, som trustkommissionen har ment at kunne udskyde til senere behandling, men det udelukker jo ikke, at vi allerede nu ser på spørgsmålet her i folketinget. Allerede efter den gældende lov er det således, at priskontrolrådet har mulighed for at beskæftige sig med spørgsmålet om private voldgiftsretters organisation og virksomhed, og rådet har også i enkelte tilfælde gjort det. Endvidere kan de almindelige domstole få indflydelse på forholdene i de tilfælde, hvor voldgiftskendelserne kommer for retten. Der er imidlertid ingen tvivl om, at voldgiftsretterne ofte er meget betydningsfulde led i konkurrencebegrænsningerne, og det gælder vel ganske særlig i de tilfælde, hvor de kan dømme udfra vage og almindeligt holdte klausuler om „kollegial opførsel“, „fair og rimelig konkurrence“ o. lign. Jeg mener derfor som sagt, at vi bør se på hele dette spørgsmål, selvom det vel næppe vil være rigtigt helt at forbyde voldgiftsavgørelser af de erhvervsspørgsmål, der hører ind under monopoltilsynsloven.

Jeg vil gerne takke det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen for hans indgående analyse af hele dette indviklede problemområde. Jeg deler fuldtud hans ønske om et endnu større erfaringsmateriale, men vil på den anden side advare imod at bagatellisere det grundlag, det fremsatte lovforslag hviler på.

Det er jo ikke sådan, at vi står helt på bar bund på dette område. 1937-loven, som nu så glædeligt synes at møde tilslutning og

anerkendelse fra alle sider — også fra de partier og erhvervsgræne, der var stærkt imod loven, da den fremkom — har i hvert fald haft den gode virkning, at vor stillingtagen nu i langt højere grad end tidligere kan blive erfaringsmæssigt underbygget. Jeg tænker her ikke alene på de ca. 2 000 numre i prisafaltaleregisteret, men også på hele den praksis, der igennem årene har udviklet sig med hensyn til rådets vurdering af og indgriben imod de forskellige konkurrencebegrænsende forhold. Denne er der i enkeltheder redegjort for i priskontrolrådets løbende beretninger, hvor enhver har adgang til at gøre sig bekendt med de forhold, der har foreligget til bedømmelse, og de synspunkter, rådet har anlagt i de enkelte tilfælde. Hovedtrækkene i denne praksis er endvidere nedfældet i den redegørelse, der er optrykt som bilag 5 til trustkommissionens betænkning, og som sammen med kommissionens egne undersøgelser har været udgangspunktet for betænkningens overvejelser og forslag og nu også kan være til stor nytte for os.

Jeg glæder mig over, at det ærede medlem principielt kunne tilslutte sig såvel lovens målsætning som dens centrale bestemmelser. Jeg forstår, at det særlig er overfor lovforslagets nydannelser, det ærede medlem ønsker flere oplysninger, og vel særlig vedrørende bruttopriserne. Der er dog allerede med vor nuværende viden fuld klarhed over, at bruttoprissystemet strider mod erhvervsfrihedssynspunktet, og at det kan stride mod effektivitetssynspunktet. Det ærede medlem spurgte efter erfaringer med hensyn til avancens højde for bruttoprisbestemte varer, men jeg forstod dog, at han allerede selv havde dannet sig en foreløbig mening herom. Med den høje formands tilladelse vil jeg citere det ærede medlem:

„Jeg skal gerne erkende, at dette bruttoprissystem sikkert i mange tilfælde kan føre til højere priser i detailhandelen, højere avancer end i og for sig nødvendigt — det kan man ikke benægte. Omvendt kan der selvfølgelig også tænkes gunstige virkninger af det — det siger kommissionen jo også direkte. Og dette, at der både kan være gunstige og ugunstige virkninger, gør, at man skal tænke sig godt om, før man gennemfører